

DIARI CATALA

POLITICH Y LITERARI

ANY III.

BARCELONA.—DIMARS 22 DE FEBRER DE 1881.

554.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUGURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT. DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals. | Fora, un trimestre, 20 | Extranjer, (unió postal) trimestre 40

SANTS DEL DIA.—S. Abilio bisbe.—QUARANTA HORAS.—Esperit Sant.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció per avuy dimars 50 d' abono.—Torn par.—**Il Pompon** y lo ball d' espectacle **Clorinda**.
Entrada 1 pesseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Dimars 22.—58 d' abono.—Torn par.—**Mignon**.—A benefici del coro d' homes.—A las 8.—Entrada 6 rals; quint pis 4.—Hi haurá safata.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, **El diablo en el poder**.—**Dorm!**—Entrada 2 rs.—A dos quart de nou.

TEATRO ROMEA.—Teatro Catalá.—Funció per avuy dimars.—26.ª representació de la molt aplaudida comedia en 3 actes **Lo dir de la gent** y la parodia **Lo Xiu... Xiu...**—Entrada 2 rals.—A las 7.

SKATIN RING.—En lo teatro del Bon Betiro.—De 2 á 5 y de 8 á 12 sessió de patins.—Entrada 2 rals.

PARTICULARS.

SOCIETAT LATORRE.—Avuy dimars, á las 11 de la nit en los Satons del Teatro Romea tindrà lloch lo **GRAN BALL DE MASCARAS EXTRAORDINARI** dispost per aquesta Societat en honor á las mascararas premiadas en los anteriors, balls á qual objecte se ha adornat convenientment lo Saló de descans, prenenthi part ademés de la orquesta que dirigeix lo senyor Negrevernís la **Brillant Banda d' Artillería** executant ab tal motiu una serenata en obsequi á las mascararas premiadas.

Pera comoditat dels senyors suscriptors estarà obert lo despatx en lo Teatro Romea tot lo dia de avuy fins á dos quarts de nou de la nit.

No verificant aquest Societat, ni cap de sa classe, lo present any lo ball extraordinari en lo Gran Teatro del Liceo, se prevé que 'l d' aquesta nit correspon al que venia donant en anys anteriors aquesta Societat lo dissapte de Carnaval.

Quedan vigent totas las disposicions encaminadas al bon ordre de la reunió.

SOCIETAT JULIAN ROMEA.—Lo ball de Mascararas extraordinari que aquesta Societat verificaba los demás anys en lo Gran Teatro del Liceo, tindrà lloch lo proxim dissapte en lo Teatro Romea. Se suscriu en la Confitería del Liceo.

SOCIETAT CATALANA D' AMICHS DE LA ENSENYANSA LAICA.—**Gran ball particular de Mascararas** que tindrà lloch en lo Teatro Romea la nit del 24 del corrent á benefici dels estudis que te establerts.

Las condiciones d' abono de aquest ball son las següents: 20 rals acció de 1 bitllet de caballer y tres de senyora pera los senyors suscriptors.

Punts de suscripció: Llibrería Espanyola, Rambla del Centro.—Sombrerías: de Pont, Tres llits, 4; de Lostau, Passatge Bacardí; de Juvé Fernando VII, 33.—Perruquerías: Americana, Plá de la Boquería; de Bertran, Sant Pau; de Trullols, Fernando VII, de Matas, (Gracia), Major, 34, 1.º y en la Administració de dit Teatro, de 8 á 10.

Reclams.

LA EMPERATRIZ
3 Escudellers Blancs 3

ANTIGA TINTORERIA
DEL CENTRO

Llibreteria 13, y sucursal Escudellers, 56.

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció. Especialitat en tenyir tota classe de sederias.

Llibreteria, 13, y Escudellers, 56.

VENEREO Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copai, va ni altres preparacions perjudicials, per medi del **AIXEROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA**.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; 'l venereo, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Veijis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa **GRAN FARMACIA** plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

PERE GUSTAVO.

Natural de Paris, professor de Francés, Inglés, Italiá y Arabe,—46, Tapinería, 46.

50 TAPINERIA 50
LA LUCIA
Fábrica de cotillas

HERPES sarna, escrófulas, y demás humors, aixis interns com'externs. No descuydar que 'l **Rop antiherpétich** de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

CAMISAS A MIDA. carrer Pelayo, n.º 30 frente 'l carril de Sarria. Despatx de 8 á 12 y de 3 á 7.

RELOTJES de paret y sobre-mesa, ab ó sens despertadé, máquinas aseguradas per 5 anys; desde **DOS Duros** un. **BASAR PARISIEN**, 35, Rambla de Centro, 35.

GRAN PASTELERIA
DE

ROMAN AMAT.

Acaba d' obrirse en lo carrer de la Corribia, número 21, ab gran assortit de pastas y grageas de totas classes y gustos.

VINS PURS. A 12, 11, 16 y 18 cuartos l' ampolla, se serveix á domicili. La Vinya de la Cost., Montesion, 21.

Secció d' economia
DOMESTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum doméstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d' ahir.

Carns, despullas y tocino, sense variació.

Pescaterias.—Mercat del dematí.—As-

sortit de llagostins que 's venian á 6 la tersa, calamarsos y congria á 5, pagell á pesseta, llus de 24 á 30 quartos, móllaras y llubarro á 22, molls y cipia á 20, surell á 18, llagosta á 16, boga á 14, y sardina á 12.

Mercat de la tarde.— Assortiment com al dematí y regint mes ó menos idéntichs preus.

SUSCRIPCIO

Á FAVOR DELS AUTONOMISTAS QUE ESTÁN SUFRINT CONDEMNA EN LOS PRESIDIS D'ÁFRICA.

	Ptas.	Cts.
Suma anterior.	345	
Anton Feliu y Codina..	3	
Joan Vilá.	1	
Jaume Damians.	1	
Quelquichoff.	1	
A. F.	1	
S. F. P.	1	
B. M.	1	
E. Lopez.	1	
C. Litran.	4	
Jaume Massó..	1	
Joan Torras.	1	
Nicanor Alonso.	0'50	
Un amich de Salvoechea..	2	
Onofre Planas.	0'25	
Lluís Aribau.	0'25	
Pere Torres.	1	
N. N.	1	
Miquel Vilá.	5	
Joseph Roig Minguet.	2'50	
J. Vinyas Pagés..	2'50	
Joan Piferrer..	2'50	
F. R. Raventós.	1	
Pau Guilá.	0'50	
Joseph Oller.	0'50	
R. A.	0'50	
Joan Llussá.	5	
Francisco Jové.	2	
Blay Albertos.	1	
L. M.	1	
A. Amich Murtra.	1'50	
Joan Vallés.	1	
D. Lardoja.	0'50	
J. Monés.	0'50	
Francisco Marqués.	0'50	
Magi Fonoll.	0'25	
Joseph Ferrando.	0'25	
Miquel Roca.	0'25	
Ramon Chavarría.	0'50	
Anton Gusart.	0'50	
F. B.	1	
Total.	396	75

Secció de Noticias

BARCELONA

Festa de la clausura de la cassa.—Com deyam en la nostra edició d'ahir, lo diumenge 's celebrá ab gran solemnitat, en lo saló de Cent, lá festa de la clausura de la cassa.

En la plassa de Sant Jaume y en lo pati interior de la Casa de la Ciutat amenisaban l'acte duas músicas militars.

Lo saló estava adornat ab molt gust y propietat, veyentshi la ma de la comissió nombrada al efecte. Molts atributs, artísticament colocats, y gran número de medallons ab los noms dels célebres cassadors y pescadors, donaban á n' aquell lloch un aspecte vistós, contribuint á donarli major esplendor una illuminació tan espléndida com profusa.

Una comissió d' obsequis, composta de jóvens perteneixents á las principals familias de Barcelona, rebia á las senyoras y ab la major galanteria las acompañaba al saló.

A l' hora indicada comensá la sessió. Ocupaban los llochs preferents, á mes dels senyors del Sindicat, presidits pe 'l senyor Badia, lo senyor Zamora, gobernador interi; lo regent de l' Audiencia, senyor Enjuto; lo senyor Pujol y Fernandez, arcalde accidental, y altres que no recordém.

Lo senyor Zamora pronunciá algunas paraulas y tot seguit los senyors Pous y Jaumá llegiren duas poesias alusivas, que sigueren molt aplaudidas, especialment la primera, escrita en catalá, realment notable per lo ben escrita y per la facilitat de sa versificació.

Després se procedí á repartir los premis als guardia-civiis, mossos de la escuadra, municipals y agents d' ordre públich que mes s' han distingit en fer cumplir las prescripcions sobre la veda, y terminada aquesta part de la sessió, lo senyor Badia pronunciá un elegant discurs sobre l' acte que 's celebraba, acabant per donar las gracias á quants habian contribuhit al bon éxit de la festa.

Mes tart se va celebrar, en lo restaurant Justin, un banquet al que hi assistiren molts individus de la associació de la cassa y pesca y representants de las societats amigas de fora ciutat; las autoritats judicial, provincial y local, y la premsa. Lo dinar estigué molt ben servit, y al destaparse 'l *champany* se varen pronunciar molts brindis.

Despedida de 'n Rubinstein.

—Després de los quatre concerts que ha efectat en Rubinstein en aquesta Capital, dos en lo Principal y dos en lo Liceo que suman quatre estrepitosas ovacions justas é indisputables en las quals se ha posat sobre son front, arrugat mes per lo geni que per los anys; tres merescudas y gloriosas coronas com son la de eminent pianista, inspirat compositor é intel·ligentíssim director de orquesta; després, repetesch, de tants lauros faltaba que aquell home aixut y aspre en apariencia des una proba de la seva amabilitat y agraument en vers los artistas de Barcelona en general y en casa Bernareggi Gassó y Companyia en particular donant una vetllada musical en la acreditada fábrica de pianos de la rahó social anomenada, dedicantla als professors de piano y demás artistas.

Lo programa de la vetllada fou escullit, la ovació al mérit y á la galanteria justíssima.

Los noms de Bach, Beethoven, Schumann, Chopin y Rubinstein eran los que 's llegian á la bora de las fantasias, rondós, sonatas, nocturnos y demás pessas que omplian lo selecte programa, desempenyadas totas magistralment y coronadas ab vivas, bravos y aplausos interminables. Quant lo entusiasme de la concurrència pujá de punt fou quant després de acabat lo programa nos feu sentir en lo piano las pessas que lo dia avans sentirem en lo Liceo per la orquesta com foren los ballables de sas óperas. «Lo dimoni» y «Feramors.»

Després de la vetllada y en un saló adornat al efecte se obsequiá á n' en Rubinstein ab un selecte sopá, servit per M. Martin.

L' obsequi se feu estensiu á distingidas personas de aquesta Capital, entre las quals figuraban algunas senyoras, y á la premsa periódica.

Felicitem al senyor Gassó per haber posat la fábrica de sa gerencia á la altura de las millors de l' estranger podent competir sos pianos ab los de las millors fábricas forasteras. Aquesta fou la felicitació que doná 'n Rubinstein á lo fabricant fentli particularment grans elogis del piano de qua ab lo qual doná lo concert.

Axis se ha de creurer vista la aceptació que per part del públich merescué lo piano citat. Lo senyor Gassó nos encarrega que fem present als concertistas de piano que sempre tenen á la seva disposició los pianos de la citada fábrica y nosaltres creyém que los nostres professors no 's desdenyarán de posar los mans en un teclat ahont ha posat las sevas lo eminent Rubinstein.

Monument á n' en Pau Claris.—Lo dissapte 's va reunir la comissió encarregada de fer los treballs per la crecció en aquesta ciutat del monument al diputat catalá, Pau Claris.

En ella quedá aprobat lo projecte que va enviar de Paris lo nostre colaborador, senyor don J. Lluís Pellicer.

A son degut dia s' exposará al públich lo citat projecte, y creyem que mereixerá l' aprobació de tothom.

Societats «Circo Vencedor» y «Alarcon.»—Cada dia 's nota mes y mes l' increment que van prenent las societats *Circo Vencedor* y *Alarcon*, instaladas en lo carrer de Moneada número 14, essent totas las funcions que aquestas societats donan excessivament concorregudas.

Lo dissapte passat donaren un ball de máscaras las duas societats juntas, 'l que fou molt concorregut de máscaras que vestian luxosos trajos arribantse á no poder donar un pas gracias á la molta concurrència. Lo local estava alfombrat y decorat ab elegancia y l' orquesta qu' era nutrida desempenyá be son paper.

Felicitem á las avants citadas societats per lo progrés que van adquirint.

Ball de la societat Latorre.

—En lo últim ball extraordinari qu' aquesta nit tindrà lloch en lo teatro Romea, disposat per la distingida «Societat Latorre,» en obsequi á las máscaras qu' han obtingut premis en los balls anteriors se executarán una série de dansas conegudas, elegidas d' entre las mes aplaudidas sarsuelas baix lo següent programa:

Primera part.—Preludi.—Wals, *Juana, Juanita y Juanilla*, Metra.—Americana, *Para una modista un... sastre*, Cereceda.—Mazurka, *Capitan Gran*, Caballero.—Rigodon, *Le Timbale de Argent*, Metra.—Americana, *De la Terra al Sol*, Manent.—Mazurka, *Nelly*, Albert.—Rigodon, *Madame Angot*, Lecocq.

Segona part.—Wals, *Las Campanas de Carrion*, Metra.—Lancers, *Rigolé*, Artús.—Americana, *Angelet y Angeleta*, Coll.—Schotisch, *Irma*, Artús.—Rigodon, *Le Boulangere*, Metra.—Americana, *Barcarola*, *Capitan Grand*, Caballero.—Mazurka, *Serment*, Mercadante.—Galop, *El Frenesi*, N.

Serenata en honor á las máscaras premiadas.—Sinfonia de la ópera *Semtramis*.—*El Carnaval de Venecia*, variacions per lo professor senyor Salvatori.—Gran marxa, *Paris-Múrcia*.

Vetllada artistica.—La vetllada artistica que debia verificarse l' altre dia en l' «Ateneo Libre de Catalunya,» tindrà lloch avuy á las nou del vespre.

Desgracias de Rueda de Jalon.—En la matinada del dissapte, ocorregué una lamentable desgracia en lo poble de Rueda de Jalon, puig se desplomaren lo campanar de la iglesia y tres casas immediatas á ella. La guardia civil va extreure varis cadávres sepultats entre las ruinas.

Ball de máscaras del Circo.—Sumament concorregut fou lo ball de máscaras que lo dissapte passat se doná en la platea y palco escénich del teatro del Circo. L' orquesta desempenyá son encàrrech de la manera que té acostumat al públich, essent sumament aplaudidas la majoria de las pessas del ball que componia lo programa, entre las quals debém fer especial menció d' una Americana deguda á lo senyor Nubiola, titulada «La caceria» per la aceptació que merescué.

Interrupció.—A causa de la malaltia del jóve escriptor don Joseph Martrus, director de la *Revista Catalana* de Manresa, ha interromput dit periódich sa publicació, tornant á reanudarse quant dit senyor estiga completament restablert, lo que desitxem que siga prompte.

Benefici de la senyora Laurati.—Ab l' estreno del ball «Las Napeas» se doná ahir en lo teatro Principal, la funció á benefici de la primera bailarina senyora Laurati.

La beneficiada demostra una vegada més la perfecció que ha arribat a aconseguir en lo difícil art coreogràfic, recullint ab tal motiu molts aplausos y habent sigut obsequiada ab un gran número de toyas, rams y coloms que sortiren de diferents palaos.

Lo Saló de Cent.—Ahir fou visitat lo Saló de Cent per un públich numerós. Lo históric Saló estava adornat com lo diumenge en que s' celebrá la festa de la clausura de la cassa.

Los adornos no s' retirarán fins demà, de modo que durant lo dia de avuy també s' permeterà la entrada al públich.

Lo Corcoll.—La humorística societat que ab aquest títol está instalada en lo carrer del Olm, número 23, ha disposat la celebració de tres balls de máscaras que tindrán lloch los dias 24 y 27 del corrent Febrer y en lo dia primer de Mars, essent en dits balls obligatoria la disfressa.

Los senyors sócís poden passar a recullir sos respectius títols é invitacions en la perruqueria de Pepe, carrer Nou, número 10.

Explicació.—Debem advertir a los nostres lectors que no fem cap mena de comentari a los thes donats en Reus y Tarragona al ex-president de la República senyor Figueras, perque esperem l'arribada de nostre representant especial a fi de coneixe los detalls y poderne parlar ab coneixement de causa.

Desgracia.—En la fundició dels senyors Alexandre germans, situada en lo carrer de Ginebra (Barceloneta) sigué ahir aixecat lo cadávre d' un home que estant treballant caigué mort repentament. Fou traslladat al Hospital civil per disposició del jutjat.

Caigudas.—Ahir en l' Anden Alt del Port un jove treballador sufri una caiguda casual fracturantse una cama; sigué curat en l' arcaldia de la Barceloneta.

—Un home de 53 anys caigué també en lo passatge dels Banys fracturantse l' espatlla. Sigué aussiliat en la casa de socorro del districte de Llotja.

Atropell.—En lo carrer del Rech un carro va atropellar ahir a un noy de 9 anys deixantlo en molt grave estat, tenint de conduhirsel a la casa de socorro del districte. Lo tribunal instruheix las oportunas diligencias en averiguació del fet.

Detinguda.—Ahir ho fou una jove sirventa de 18 anys per haberli trovat varis objectes dels que existian a la venda en un establiment del carrer de la Boqueria.

Mort repentina.—En un pis de la casa número 33 del carrer de Tallers, mori ahir nit repentament una dona casada de uns 33 anys d' edat. Deixa una noyeta de 2 anys.

En una llitera de la Casa de la Ciutat fou traslladat son cadávre al Hospital.

Foch.—Ahir nit los pitos dels serenos donaban la senyal de foch, l' qual resultaba haberse declarat en una casa del carrer d' Arolas. Desde la Rambla se veyan sortir las espurnas en gran cantitat amenant penes fortes proporcions.

A la hora en que escribim aquestas ratllas hi acudeixen los bombers, una secció de la Guardia Civil y algunas autoritats.

Lo adelantat de la hora no 'ns permet donar mes detalls.

Corporacions.—*Associació d' excursions Catalana.*—Avuy dimars a las 8 y mitja del vespre y en lo lloch de costum (Gegants, 4, 1.ª) la «Associació d' excursions Catalana» donará la tercera conferencia pública, d' un curs d' Astronomia popular, desarrollant don I. Martí Turró lo tema: «Planetas intramercurials.—Planeta Mercuri.—Planeta Venus.»

Academia de Dret.—Avuy dimars a dos

quarts de nou del vespre, celebrará sessió ordinaria aquesta Academia.

Noticias de Badalona.—*Un centro nou.*—Lo diumenge, a las 4 de la tarde va constituhirse lo «Círcul democràtic», que promet donar molts fruits. L' acte inaugural, que fou sencill, va produhir molt bon efecte, entussiasmant als concurrents las paraulas que van pronunciar varios sócís, que pertanyen a diversas fraccions de la democracia. Entre 'ls que van usar de la paraula, recordem al senyor Clarós, que presidia, y als senyors Font, Renom, Banús y Costa.

Los Estatuts y Reglament foren aprobats per unanimitat a la primera lectura; cosa natural, puig que no desdihuen en res del criteri que ha impulsat la formació del Centro.

Al terminarse l' acte, lo nostre distingit amic y llorjat poeta, don Pere Renom, director del setmanari *L' Esparver*, tingué la bona idea de proposar a la societat que acordés secundar la suscripció oberta pe 'l DIARI CATALÀ al objecte d' auxiliari als autonomistas que sofreixen condemna en los presidis d' Africa. Aprobada la proposició per unanimitat, va nomenarse una comissió pera fomentar la suscripció, comensant per suscriure quasi tots los que en aquell moment omplian la sala de reunions de la nova Societat.

Be comensa lo «Círcul democràtic» de Badalona, al que desitxem tota mena de prosperitats y llarga vida.

CATALUNYA.

Tarrasa 21.—L' estreno de la sarsuela *Lo Rey de la broma* que la societat del Barret doná ahir, va satisfacer tant poch al públich, que ni menos vá demanar als autors.

—La nit del dissapte, va calarse foch a las golfas d' una casa de lo carrer del Passeig. Per fortuna no va pendre proporcions puig que l' activitat dels bombers va ser gran.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

Bellas-Arts.

Encara que un xich fora de temps, relativament a la celeritat de la premsa diaria, creyem del cas dir alguna cosa del quadro titulat *La brema*, original del senyor Planella Rodriguez, que tant ha cridat la atenció del públich aficionat a bellas arts, durant l' última setmana.

Sens dubte que 'l quadro mencionat te condicions artísticas no vulgars, com aixis ho han reconegut quantas personas tingueren ocasió de veure aquella obra. Nosaltres no li volem rebaixar cap mica la importancia que se li ha atribuït, pero si deben consignar que qu' creyem es relativa. La sorpresa ó entussiasme promogut ab tal motiu, no te altre origen que lo raquitisme de que está afectat lo moviment artístich de Barcelona. Avesats a veure continuament quadrets de dubtosa qualitat en los que l' autor no es possible que s' hage proposat altre objecte que colorir un bossí de tela, prenent per tema qualsevol cosa, es natural y molt lògich que al presentarse al públich una obra que exigeix un estudi bastant detingut sia acullida ab los aplausos de tothom. No volém dir, al sentar aquesta afirmació, que *La brema* valga poca cosa, sino que lo demés ab prou feynas val res.

Y si algú atribueix al apassionament lo que acabem de dir, préngas la pena de donar una mirada a la galeria del senyor Parés, ahont tots los dias podrá convèncers d' aquesta vritat si ha vist en altres llochs obras de válua ó está al corrent del moviment artístich de punts mes importants, y sab establir un paralelo.

En efecte, la obra del senyor Planella demostra en son autor ganas y talent pera sortirse de la rutina en que vegetan nostres artistes, y per aqueix motiu li tributem un aplauso sincer, aplauso que fem extensiu a las dificultats tan atrevidament plantejadas com ben resoltas en las figuras del primer terme.

Descriurém breument la composició. Lo lloch ahont se desarrolla es un vinyat al peu de la montanya típica de Catalunya, Montserrat, y constituheixen son primer terme dos grupos de figuras bastant ben colocadas cada una de per sí y encertadas en la agrupació. Al segon terme se destacan alguns traginers que contribuheixen a l' animació del conjunt y completan lo quadro. La actitud de las figuras es justa, puig pot dirse que totas están en carácter. Pero així com los detalls revelan en lo senyor Rodriguez un observador, no ho acredita pas en lo color general del quadro, si bé que en part ho atribuhim a la manera de fer propia del artista.

La época en que los pagesos catalans efectúan la brema es característica per la vida que 'l sol presta a la terra, puig no sembla sino que al astre-rey li dolga deixar de pendre part en aquella festa del treball y espléndida manifestació de la naturaleza. Lo senyor Planella justament ha escullit la hora baixa, lo moment en que la llum es dubtosa, y es innegable que aixó perjudica al quadro. D' aqueix punt capital parteixen la monotonía en los verts del segon terme y la confusió que al primer cop de vista presenta lo primer.

Al nostre entendre l' autor está en condicions de produhir obras bon xich completas, puig no 'l considerem pas com un jove que promet, sino com un artista que ja dona, y per aqueix motiu nos permetém esser una nota discordant en la manera com la premsa ha apreciat lo seu quadro.

Mereix un aplauso lo senyor Reynés per lo busto en barro exposat darrerament, puig demostra coneixe l' art y la seva missió.

En la botiga que fa poch s' ha obert en una cantonada del carrer de l' Avinyó y plasseta de la Verónica lo senyor, Urgell ha exposat una marina que produheix bon efecte tant per lo ben composta com per la entonació poética del conjunt que fa olvidar son convencionalisme. En lo mateix establiment habém vist una aquarela bastant regular, representant un tipo del exercit espanyol.

A casa la viuda Monter, en lo carrer d' Escudillers, també habem vist un retrato en busto pintat ab facilitat, pero un xich fals de color. Altre tant deuriam dir d' algunas aquarelas d' en Juliana allí mateix exposadas.

Del establiment del senyor Vidal ja 'n donguerem compte, puig encara hi continúa exposada la *Pabordesa del Roser*, original del senyor Tamburini.

Aquesta setmana en la botiga del senyor Parés sols hi ha un quadro, de bonas dimensions y una mica de composició. Porta la firma de A. Cayon, desconeguda fins avuy del públich barceloní. La obra es d' un xich d' empresa y te alguns fragments encertats, aixis com alguns altres que 'ns han semblat fiats a la memoria, que no sempre respon a las exigencias del art. Lo assumpto es lleuger, puig representa una dona munyint a una vaca dintre l' estable, pero está tractat ab soltura.

Secció de Fondo.

A continuació publiquem l' interessant exposició que l' «Associació d' excursions Catalana» dirigeix als alts poders del Estat en contra de la projectada unificació de Códichs civils. Recomanem sa lectura a tots los amants del dret català.

La exposició diu aixis:

A LAS CORTS.

L' «Associació d'excursions Catalana,» quina missió, segons l'article primer de son Reglament, es recorre lo territori de Catalunya y comarcas veïnes pera estudiarne y ferne coneixe las bellesas naturals y artístiques; las tradicions, monuments y antigüitats; las costums típicas, cants populars y particularitats de lletguatje, y en fi las produccions de tota mena, te l'alta honra de acudir respectuosament a las Corts de la Nació, exposant:

Que al notar lo moviment que 's produhi en tota la terra catalana al esser conegut en son text y en son esperit lo Real Decret de 2 de Febrer del any prop passat, no pogué permanceixer indiferent en qüestió tan vital y de tanta trascendencia, y sos associats, tant los residents que tenen llur domicili a Barcelona com los delegats, espargits per tot lo Principat, cregueren de llurdeber estudiar la qüestió y pendre lo polis a l'opinió pública.

Aquest moviment dels individus que componen l' «Associació d'excursions Catalana» fou tan espontáneo, que ni tingueren necessitat de posarse d'acort prèviament. Reunida l' «Associació» en Junta general lo 14 del corrent, bastá que s'alsés una veu a condensar en pocas y patrióticas frases lo esperit que a tots animava, pera que, per aclaració unànime, s'acordés que la veu de la «Associació d'excursions Catalana», per debil que siga, arribi fins als alts poders del Estat en forma de respectuosa representació. En virtut d'aquest acort, unànime, la Junta Directiva de l' «Associació» exponent, te l'alta honra de dirigir-se en son nom a las Corts de la Nació.

L' «Associació d'excursions Catalana» no es un cos tècnich, per qual motiu no basará sa petició en fonaments d'escola. Nostra societat es un organisme eminentment actiu; te per principal objecte lo moviment, com son títol clarament ho indica; se compon de individus pertencients a todas las classes y professions socials y de ideas, tendencias y partits diferents y fins oposats, per quina rahó, al demanar a las Corts, usará aquells arguments especials que li imposa sa mateixa naturalesa.

La «Associació» exponent, a diferencia de las societats, que ab lo nom de Clubs Alpíns, se troban avuy establertes en quasi todas las nacions d'Europa, no limita sa activitat a la exploració de las montanyas ni es tampoch, com algú erradament podria suposar, una mera societat d'arqueologia. Son camp es mes vast y més trascendental, sas excursions de índole més variada y sas investigacions de caràcter més complexo, no quedant exclós de aquestas últimas lo aspecte social, constant ó transitori, que resulta de la cultura intelectual, de la moralitat, dels hàbits de treball, de las costums tradicionals, de las mateixas preocupacions de las comarcas que visita. La «Associació» recull datos y aplega materials pera obtenir lo coneixement més perfet possible de lo que aquestas comarcas son y han sigut, aixecant acta fidel y exacta de lo que veu y sent pera estudiarlo si es de sa incumbencia, pera transmetreho a qui corresponga si no ho es. Aquí escorcolla un arxiu local, allí admira un monument artístich ó històrich; un dia anota una costum característica, l'altre recull una tradició ó una causó popular; avuy estudia las condicions naturals de la terra ó de la admósfera demà los productes del cultiu ó las manufacturas de la industria. Per llur missió pacífica, desinteressada, y eminentment civilisadora, los excursionistas son rebuts falaguerament lo mateix en lo samptuós palau del noble y del hisendat qu' en la modesta casa del menestral y qu' en la pobre cabanya del jornalero. En un poble se dirigeixen al alcalde, en altre al rector; aquí 'ls acompanya una persona facultativa, allí un rústech pagés, que supleix ab sa bona voluntat sa falta

de coneixements científichs. Res está tancat pera ells: fins las mateixas clausuras de comunitats de religiosas se han obert mes de una vegada a llur investigació artística ó arqueològica, gracias a la benevolensa que 'ls dispensan los il·lustres prelats de nostras diòcesis. Y per tot arreu indagan, regiran y estudian, puig que l'objecte de la «Associació» es tan general que no hi ha detall que no tinga pera ella un veritable interès. Las variadas relacions que ab sas freqüents visitas estableix la «Associació» entre 'ls excursionistas y los habitants de las comarcas que visita, adquiereixen per llur mateixa índole tal caràcter de intimat, expansió y franquesa, que fora difícil, sino imposible, obtenirlo per altre camí méns eficaç y simpátich. Los que ensenyan a estimar los monuments y gestionan activament per llur conservació ó restauració; los que donan a coneixer los llochs pintorescos y 'ls hi atrauen visitants: los qui divulgan los coneixements científichs y artístichs en las comarcas méns il·lustradas y los qui, en una paraula están sempre prompts a treballar en benefici de las poblacions y encontradas que recorren, se guanyan ab irresistible impuls las voluntats dels habitants y 'ls hi inspiran ensemps una confiança il·limitada, en extrém favorable a la adquisició de datos fidedignes sobre llurs més íntims sentiments y opinions.

Aixís ha pogut convencers aquesta «Associació» de lo impopular y repulsiu qu' es en todas las comarcas de Catalunya lo Real Decret de 2 de Febrer del any prop passat. No 'ls hi ha sigut precis a sos individus formar prèviament deliberat propòsit d'estudiar lo efecte que produhiria en nostra terra; la alarma de primer y la oposició després foren tant generals que, com fenómeno social importantíssim, son exámen s'imposá irresistiblement als excursionistas. Hi hagué y hi há en aquest moment tal uniformitat que 'ns trobem en lo cas de afirmar que ni en una sola nota habém trobat discordant. Es evident, per lo que habém pogut observar, que la terra catalana en massa desitja la conservació de son dret civil especial en son conjunt y tem la codificació qu' es projecta. En aixó hi ha uniformitat; si en alguna cosa hi ha discordancia de parers, es sobre la necessitat, oportunitat y forma d'introduhir en nostre dret las reformas qu' exigeixen las necessitats de avuy, los avensos dels temps moderns.

Aquesta «Associació» que sens esser tècnica, sab la importancia capital que pera la vitalitat de las lleys civils té la opinió del pais en que han de aplicarse; al veurer que la codificació projectada concita contra d'ella la de tot Catalunya, sens distinció de classes, fortunas ni localitats, no pot menos que dirigir-se a las Corts de la Nació y, en la seguritat de interpretar fidelment los desitjos de tot lo antich Principat,

A las Corts suplica: que quan sia sotmés a llur deliberació y decisió lo trascendental problema de la unificació de códichs civils, se servescan resóldre 'l en sentit negatiu, deixant subsistent, com fins are, lo dret civil especial de Catalunya.

Barcelona 28 de Janer de 1881.

Per la *Associació d'excursions Catalana*.—Lo president, *Ramon Arabia y Solanas*.—Lo Secretari, *Joan Brú*.

L' AUTONOMISME.

CARTAS D' UN CATALANISTA A DON FRANCISCO PI Y MARGALL.

Carta Segona. (1)

Uns dels medis que la tendencia unificadora y absorventia ha empleat ab mes éxit contra 'l federalisme ha sigut lo de confon-

(1) La primera fou publicada en lo número del dia 19 del corrent.

drel ab la democracia unitaria, monárquica ó republicana.

Pera conseguirho s'han fet grans esforços, empleantse tota mena de sofismas y de concessions aparentas. Es natural, puig que 'ls unitaris saben bé que la confusió si no es la mort, es presagi de mort pe'l federalisme.

Va comensar a ferse lo següent raciocini. «Los demócratas unitaris y 'ls federales están sols dividits per una qüestió de pura forma. Lo essencial es la democracia; los drets, las libertats del poble y dels ciutadans. La federació es purament accidental y d'oportunitat.»

Sentat aquest raciocini y admés per alguns autonomistas poch concients, tot seguit van treuren las conseqüencias los unitaris.

«Si sols nos separa—van dir—una diferencia accidental de forma y d'oportunitat, podem ben anar tots junts y formant un sol exercit. Entre nosaltres hi ha a lo sumo la diferencia que va de l'una a l'altra de las armas que constituheixen l'exercit.»

Y d'aquesta premisa se 'n va treure una segona conseqüencia perfectament lògica.

«Si formem tots plegats un sol exercit,—va dirse;—si 'ls uns som l'infanteria, los altres l'artilleria y uns tercers la caballeria, pera donar la batalla necessitem una direcció, baix quals ordres tots podrem combatre, com las diferentas armas d'un exercit combaten baix las ordres d'un general en jefe.»

Vosté haurá reparat, estimat amic, que aquest sistema de portar la confusió en lo camp autonomista no ha sigut may abandonat pe'ls representants de la tendencia unificadora. Lo que han fet, si, ha sigut presentar-lo baix distintas formas, al objecte de produhir efecte per la novetat.

Darrerament l'ha empleat lo senyor Figueras en son discurs del Tivoli. En ell ha afirmat que tota la democracia forma un sol camp, del qual los autonomistas son la extrema esquerra. En honor a la vritat he de confessar que la nova forma que s'ha dat al sistema de confusió, no es invenció del senyor Figueras. L'ha empleada lo senyor Castelar al titularse extrema dreta, y l'han empleada també los radicals ó progressistas al pretendre ser lo centro.

Val la pena de que la cosa 's posi en clar, puig que la confusió, com habem dit, es si no la mort, presagi de mort pe'l federalisme. Vaig a probar d'aclarirho.

¿Es vritat que la diferencia entre 'l federalisme y l'unitarisme sigui sols accidental ó d'oportunitat? ¿Es vritat que als demócratas autonomistas los separi sols dels unitaristas una qüestió de pura forma?

Per respondre a tals preguntas ab perfecte coneixement de causa, tindria de fer avans un anàlisis complet dels dos sistemas unitari y federal, per lo que hauria de deixar la resposta pel final del treball que 'm proposo en las presents cartas. Crech no obstant poder adelantar la resposta y portar lo convenciment al ánimo dels lectors, mirant la qüestió sols baig un punt de vista general. Lo convenciment que ara adquiereixin se 'ls anirá afirmant en las cartas successivas.

L'unitarisme suposa un sol Estat en la nació; lo federalisme 'n suposa varios dintre de la mateixa nació. En l'unitarisme, lo poder públich central te delegada tota la sobrania; en lo federalisme, lo poder públich federal ne te delegada sols una part petitíssima, ab la circumstancia, ademés, de constituir aqueixa part la excepció.

L'unitarisme suposa un sol poder, en todas sas manifestacions constitutivas, legislativas, executivas y judiciales; l'unitarisme, donchs, suposa una sola constitució, una sola ley, un sol govern y uns sols tribunals. Lo federalisme suposa varios poders en todas sas manifestacions, y per consegüent es condició precisa de sa existencia que hi hagi diverses constitucions, diverses lleys, diversos governs y tribunals diversos. La ciencia moderna usa un tecnicisme que fa tota confusió impossible. A la nació unificada, la titula-

Estat simple; á la nació federal, *Estat compost*. Aquestos son los noms que han adoptat los mes moderns tractadistas de dret públich federal.

Anem á treure las conseqüencias prácticas d' aquestas diferencies, puig que es ben sapigut que la política es la ciencia ó art mes practich que existeix.

Si en un Estat simple, constitucional ó absolut, triunfa la democràcia, no ha de fer cap innovació d' essencia en la organisació nacional. Si vol establir la forma republicana, li basta substituir al Rey per un President ó per un cos presidencial. Si en l' Estat ja hi ha Càmaras legislativas, las mateixas serveixen després del cambi: l' únich que ha de variar es la forma d' elecció, si s' han d' estendre los drets de sufragi actiu y passiu. No hi ha mes innovació, sino que las lleys y 'l govern s' informan en distint criteri, mes ó menos ample, mes ó menos radical. Per aixó veyem que en los Estats simples es lo cambi facilíssim. Ho hem vist en los nostres temps á Fransa ab la caiguda del imperi; ho hem vist á Espanya, en la qual en sis anys vam passar d' una monarquia moderada, á una interinitat; d' una interinitat á una monarquia ab pretensions de democràtica; d' aquesta á una república incolora, y á d' aquesta una oligarquia quasi militar, per acabar ab una restauració en persona distinta de la que habia perdut lo trono. De tots aquestos cambis, l' únich que va produhir conmovió va ser lo primer, tal vegada per ser lo primer. Dels demés lo pays quasi ni va apercibirsen.

Veyem ara que succehiria si en un Estat simple, monárquich ó republicà, triunfés lo federalisme.

En primer lloch, deurian ferse innovacions d' essencia en la organisació nacional. L' estat únich, deuria dividir-se en varios, y á cada un d' aquestos deurian creárseli poders constitutius, legislatius, gubernamentals y judiciaus. Las Càmaras legislativas no servirian de res, puig que deurian organisarse baig bases radicalment distintas. No bastaria, com dintre del unitarisme, cambiar lo sistema de elecció, puig que en un Estat compost las Càmaras son sols legislativas en materia federal, que com habem dit, constituheix sempre la excepció. Las que en l' Estat simple son Càmaras legislativas, no serian suplertas per las Càmaras federals sino que sas atribucions se dividirian entre aquestas y las dels diversos Estats que 's crearian. Y lo mateix que he dit de las Càmaras, deuria repetirho per lo que respecta al govern y als tribunals.

Peró encara hi ha mes. Al neixen un cos necessita fixar son organisme, y, per lo tant, al neixen Estats diversos, cada un d' ells deuria ferse sa Constitució especial, aixis com tots junts deurian pactar la organisació que darian al també nou poder federal que hagués de servirlos de llas d' unió, escribint al efecte la Constitució federal. Sense aquesta organisació prèvia no podria funcionar l' Estat compost.

Y notisbé, puig que aixó es essencialíssim, que las mateixas dificultats, que 'l mateix treball tindria 'l federalisme implantantse en una nació monárquica que en una nació republicana. En un y altre cas deuria cambiar l' unitarisme per la federació.

Tot aixó es innegable y perfectament llògich, de modo que podem ja afirmar que entre l' unitarisme y 'l federalisme las diferencies son essencialíssimas, sens que ho siguin menos perque 's tracti d' unitarisme y de federalisme que aspirin á plantejar la democràcia. Los dos sistemas tenen bases y parteixen de principis radicalment distintos. L' un s' apoya en la unitat y té per principi la soberania única; l' altre s' apoya en la varietat, y té per principi la soberania fraccionada y repartida.

De lo dit se 'n despren un' altra conseqüencia també innegable. Los dos grupos que poden formarse no son los que diuen

los representants de la tendencia unificadora y absorvent; si han de formarse dos grupos, han de ser los de unitaris y federals. Aquestos jamay poden ser la extrema esquerra dels unitaris.

Las mateixas denominacions de esquerra, dreta y centro, indican ben clarament que forman part d' un mateix cos ó al menos d' un mateix grupo. No poden donchs formar dreta, esquerra ni centro respectivament, los que pertanyen á grupos distintos.

Lo que hi ha, es que dintre de cada un dels grupos pot haberhi distintos matisos, segons siguin las ideas dels que 'ls formin. Dintre del sistema unitari, per exemple, los demócratas y fins los republicans poden formar la esquerra y la extrema esquerra, al costat dels monárquichs mes ó menos constitucionals que formin la dreta y la extrema dreta. Lo centro, toca de dret als que volen conciliar la monarquia ab la democràcia; als monárquichs democràtics.

Aixis mateix, dintre del grupo federal, no sols pot haberhi matisos, sino que es convenient y fins necessari que hi siguin. Los que vulguin que la federació garantisi la democràcia en tota sa puresa; los que, com los suissos avansats, aspirin fins á la intervenció directa dels ciutadans en la confecció de las lleys; los que concedeixin lo veto al poble; los que desitxin quan menos que 'l sufragi universal aprobi ó desaprobi las lleys per medi d' una votació *ad referendum*, com diuen los mateixos suissos, serán la esquerra del federalisme. Los que vulguin que aquest garantisi sols una democràcia representativa, serán lo centro. Los que no arribin ni á la democràcia representativa, sino que dintre del federalisme vulguin representar als doctrinaris del unitarisme, serán la dreta y la extrema dreta.

Aixó es lo llògich; aixó es lo natural; y afegirém encara que fins que 'en una nació unitaria existeixin aqueixos diversos matisos del partit federal, no está en disposició de plantejar lo federalisme.

Al veure, estimat y distingit amic, que empleo aquest llenguatge tan clar y catalá, dirá vosté sens dubte: «Aqueix catalanista es mes home d' escola que de partit.»

Realment al escriure las presents cartas mal engiponadas m' he proposat mes fer escola que no pas partit, y en aixó no faig mes que imitar lo exemple que vosté va darnos al escriure sas ben pensadas «Nacionalitats.» Crech, efectivament, que lo que convé es fer escola, puig que sens escola no hi ha partit, y si de cas n' hi ha, si succeheix lo que va succehir als federals al arribar al poder en 1873. No hi habia escola, y per aixó no van poder ni intentar lo plantejament de son sistema.

Jo crech que si algun dia tornés Espanya á trovarse en situació semblanta á la de anys enrera hi hauria una verdadera explosió d' autonomisme. Si tal succehis y existís una escola, inevitablement se formaria un partit, capas de intentar traduir en fets lo autonomisme; si no existís escola, la explosió fora com una explosió de pólvora: faria mes dany que llum.

Per aixó crech que la missió d' avuy es la de formar escola, y per aixó m' he proposat contribuir á formarla en la mida de mes escassas forsas.

En la carta próxima penso insistir encare sobre 'ls punts tractats en la d' avuy, esplicant quina ha de ser la conducta dels autonomistas en relació ab los partits unitaris.

UN CATALANISTA.

Correspondencias

DEL «DIARI CATALA».

Madrid 20 de Febrer.

Los radicales que ahir sigueren demócratas monárquichs y 's convertiren á la Repúbli-

ca instantáneament sense consultar ab sos electors, veuen ab mals uils que en Bécerra y sos companys s' inclinín á la monarquia. No hi ha paraula dura que no emplehin contra ells, acusantlos de inconseqüencia los que tant aplaudiren la d' en Salmeron, Gonzalez y altres. Vritat es que també condemnan la de 'n Carvajal mentres califican de intransigent á ne 'n Pi perque no fa lo mateix que censuran á ne 'ls altres. En resúm, aquestos progressistas son los tontos ab malicia de sempre, los egoistas infantils de tota la vida. Per ells los demócratas eran uns utopistas avans del any 64, perque sols trovaban com á real, práctic y sublim lo tocar l' himne de Riego y posarse 'l morrió de miliciano; y en l' any 69 ja no hi habia mes demócratas qu' ells. En aquell mateix any varen ser també tan monárquichs que per poch envian una embaixada á la Xina pera que 'ns enviessin un rey de la rassa del celest Imperi, y are pretenen com á tontos monopolisar lo nom de República fins á condemnar á sos amichs que pensan avuy lo que ells pensaban ahir. Parlo dels progressistas perque 'ls cimbríos ja son altra mena de gent.

Aquí hi han uns quants demócratas que esperan la vinguda de 'n Figueras pera donarli un altre banquet.

En lo govern los ministres s' ocupan encara de la qüestió d' arcaldes, perque son molts pochos los que dimiteixen. Lo mateix succeheix ab los empleats y no obstant sos gefes se mostran durs ab ells á fi d' obligarlos á dimitir. Aixó he sentit dir en algun centro y 's comptent que succeheixi perque es un medi digne de camplir la ley y de contentar als amichs del govern. S' ocupa també aquest de las provincias Vascas á qui en Cánovas las tractá tan durament en la part que podia afectar á las llibertats d' aquell poble. Pero en Sagasta qu' es unitari en extrem com tot polítich doctrinari y oficinista, estudia 'l medi de allargar la qüestió sense resóldrela; per lo tant diuen que s' instruhirá un expedient y 's resóldrá després en justicia. Aquesta fórmula es propia de tots los governants arbitraris: no s' atreueixen contra 'l clero que está encenent per allí 'l fanatisme cegant ab grans errors la conciencia del poble; pero creuen just tenir tres provincias mes ahont imposar sa autoritat y gabelas y enviarhi nous empleats.

No hi ha cap noticia de importancia, perque la fornada de consellers d' Estat en la que hi figuran deu ó dotze fusionistas es una cosa vulgar que tots esperaban.

Alguns diuen que al fi en Prendergast vindrá á Catalunya, altres qu' es probable que vagi á Cuba.—X. de X.

Paris 19 de Febrer.

La Càmera de diputats ha continuat discutint la ley d' impremta, conservantse casi tots tal com quedaren després de la primera lectura. L' article 67 que deroga totas las lleys anteriors, ha sigut atacat pe 'l bisbe d' Angers, manifestant que á causa de aquest article votaria en contra de la ley, fundantse ademés en que aquesta descansa en un principi absolutament fals, com es lo de que no hi ha delictes de doctrina, puig per aquestas se regeix la humanitat, y segons siga aquella bona ó falsa, las societats se trovan ben ó malgovernadas. M. Floquet explicá 'l perquè votaria la ley, encara que moltas de las esmenas que habia presentat no hagin sigut admesas. La ley actual constituheix un gran adelanto sobre totas las que fins are habian estat vigentas. Encara que la present ley no siga tan liberal, com fora d' esperar, creu que 'ls articles que contenen disposicions atentatorias á la llibertat podran ser y serán reformats per una Càmera que no siga tan temerosa com l' actual. La ley ha sigut aprobada per 458 vots contra 6, entre 'ls que hi apareix lo nom del bisbe precitat.

Lo célebre agitador irlandés, M. Parnell, acompanyat dels senyors O'Kelly y Loudon, ha sigut obsequiat ab un dinar per l'eminent poeta Victor Hugo, assistinthi també M. Rochefort y Lokroy. Durant lo dinar s'ha parlat, com es natural, de la situació d'Irlanda, de la trista condició en que s'troba aquell país; gracies á la manera com està organizada la propietat; l'inútils que fins ara han sigut tots los medis á que han apelat los irlandesos pera surtir de la miseria en que vegetan y de la calma ab que tots los governs han mirat la solució del problema irlandés. M. Parnell ha demanat á Victor Hugo que alsés la seva poderosa veu en favor d'un poble tant explotat y tant digne de millor sort, y l'afamat poeta, que no ha desmentit jamay las sevas ideas democráticas y humanitarias, ha promés escriure dintre pochos dias un manifest que tindrà per titol: «L'opressor y l'oprimit.»

Se fan molts comentaris sobre 'l resultat que doná la votació de president en lo Consell municipal. Los conservadors se manifestan assustats del nom d'en Sagimon Lacroix, quals ideas comunalistas son de tothom conegudas. Lo discurs que aquest ha pronunciat en la sessió d'avuy vos indicarà lo que pensan y lo que representan los consellers municipals de Paris. Pocas vegadas s'ha parlat ab mes claretat, franquesa y convicció; pocas vegadas se haurá fet una apologia mes entusiasta de la llibertat y de la República. Copiaré solsament alguns parrafos y per ells compendreu lo tó general del discurs.

«Nosaltres som republicans que creyém en la llibertat; som republicans que demanem á la República institucions republicanas; som republicans que volém rompre ab las tradicions de la autoritat monárquica.»

«Cap ciutat ha suferit tant com Paris per la causa de la llibertat. Avuy encara, baix la República, homens polítics que s'diuen republicans, trovan just negar á Paris lo que concedeixen á Lyó y proclaman que es una lley liberal la que nega á Paris lo dret d'elegir lo seu alcalde.»

«Representants de Paris, habém protestat contra aquesta injusticia. Habém proclamat per Paris lo que es son dret; habém demanat que Paris decidís dels seus interessos, sobre policia, ensenyansa y assistència pública.»

«A las tradicions autoritarias imprudentment aconselladas per una República que busca encara 'l seu camí, habém nosaltres oposat lo programa de la autonomia communal, es á dir, lo dret pera cada commune d'administrar los seus negocis municipals per medi de funcionaris llibrement elegits.»

Sento no poder copiarlo tot; pero ab lo dit me sembla que compendreu que es un discurs verdaderament republicá y democrátich.—X.

Reus 20 de Febrer.

En la platea del teatro va celebrarse ahir lo thé que la comissió del partit democrátich habia organizat en honor del ex-president de la República espanyola, don Estanislao Figueras. Lo teatro estava ben decorat veyentse en la embocadura del prosceni dos grupos de banderas espanyolas, nort-americana, francesa y Suissa, unidas ab llassos de seda blanca en quals puntas s'hi llegia *Unió democrática*. En l'antepit dels palcos hi habian targetons orlats en los que s'hi veyan los noms d'en Sixto Cámara, Orense, Terrades, Cuello, Rivero, Gatell, Soler y Guillen.

En duas llargas files de taulas colocadas en lo pati del teatro y en la presidencial esconari s'hi veyan unas cent cinquanta personas. Las butacas estaban plenas d'expectadors.

Lo senyor Figueras estava entre 'ls se-

nyors Soler y Morlius, Anguera, Guasch y Sardu.

Després de servirse 'l the brindá 'l senyor Morlius per la unió democrática.

S' aixecá després lo senyor Figueras y comensá un discurs encaminat á ratificarse en tot lo dit últimament en Barcelona: al final trassá á grans rasgos la historia del tres fills de Reus, Prim, Mata y Martell, brindant á sa memoria. Sigué interromput ab varias salvas d'aplausos.

Acte continuo brindaren los senyors Soler y Clariana, Sardá y Soler, acabantse l'acte ab la lectura de telégramas dirigits als senyors Salmeron, Zorrilla, Gambetta y Grevy.

Dech advertirlos que 'ls que assistiren al banquet, eran demócratas de todas las fraccions esceptuant la autonomista.—Lo *Corresponsal*.

Secció Oficial.

Compayia dels Ferro Carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa.—Desde 'l dia 24 del actual hasta iss 12 del matí de tots los dias laborables de aquest mes, podran los Senyors Accionistas passar á n' aquesta Secretaria á recullir las facturas en blanch que haurán de omplir ab la numeració de sas respectivas accions pera lo cobro del dividendo corresponent al exercici del any últim. En lo mateix acte sels entregará lo número de ordre pera lo dia del cobro.

Sos senyors que tingan depositadas sas accions en la Caixa Social sels haurán de recullir dit número de ordre.

Barcelona 19 de Febrer de 1881.—P. A. del C. A. Miquel Victoriano Amer, secretari.

Caixa d'ahorros de la provincia de Barcelona.—Han ingressat ab la fetxa d'aquest dia 44,674 pessetas procedents de 1,266 impositacions, essent 137 lo número de nous imponents. Se han retornat 30,477 pessetas 83 cénts. á petició 173 interessats.

Barcelona 20 de Febrer de 1881.—Lo director de torn, Pelayo de Camps.

Caixa de ahoros del Monte-Pio Barcelonés.—Lo hereu d'una persona benéfica cumplint ab las disposicions dels finat, se ha dignat entregar á aquest Monte-Pio la quantitat de de 250 pessetas pera la liberació d'empenyos de reduhit import, y aquesta direcció al manifestar publicament sa gratitut per aquest acte tan senyalat de caritat, ha distribuhit dita quantitat entre los tenedors de las papeletas quals números se detallan á continuació per considerarlos acreedors á aquest benefici.

Secció de Rebas.

Numeros. 6,503.—6,510.—6,515.—6,527.—6,541 6,572.—5,530.—6,591.—6,596.—6,676.—6,677.—6,684.—6,692.

Barcelona 20 de Febrer de 1881.—Lo director de torn, Joseph Erasme de Janer.

Caixa d'ahorros de Sabadell.—Han ingressat ab la fetxa d'aquest dia 3,545 pessetas 00 céntims procedents de 333 impositacions, essent 8 lo número de nous imponents.

S'han retornat 2,433 pessetas 76 céntims á petició de 27 interessats.

Sabadell 20 de Febrer de 1881.—Per Lo director, Pau Turull.

Caixa d'ahorros de Tarrasa.—Han ingressat ab la fetxa d'aquest dia 734 pessetas procedents de 22 impositacions, essent 1 lo número de nous imponents.

Tarrasa 20 de Febrer de 1881.—Lo director de torn, Morral Casamada.

Defuncions.—Desde las 12 del 19 fins á las 12 del dia 21 Febrer de 1881.

Casadas, 2.—Casats, 7.—Solters, 2.—Solteras 2.—Viudos, 2.—Viudas, 2.—Noys, 16.—Noyas, 4.—Abortos 0.—Naixements: varons, 24.—Donas, 22

Secció Comercial.

PORT DE BARCELONA.

Embarracions entradas en lo dia d'ahir.
No n'entrá cap.

Despatxadas.

Pera Habana v. José Baró.

1d. Londres v. Molina.

Havre v. Auk.

Ademes 3 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Havre v. Pelavo.

1d. Marsella v. Laffitte.

1d. Liverpool v. Asia.

1p. Muros b. g. Rosa.

1d. Libao b. Heros.

1d. Espardart g. Haglete.

1d. Liverpool g. Figuevia.

1d. Cete v. Ville de Cete.

1d. Cadis v. Meta.

1d. Nápol v. Betty.

1d. Sevilla v. Nuevo Valencia.

1d. Sevilla v. Segovia.

1d. Marsella v. N. Estremadura.

1d. Málaga v. Cataluña.

1d. Cete v. S. José.

1d. Bordeaux v. Gorm.

1d. Habana v. José Baró.

1d. Bona v. Netlsworth.

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 17 Febrer de 1881.

Vendas de cotó, 12,000 balas.

Mercat encalmat.

Nova-York 16 Febrer.

Cotó, 11 9/16.

Arribos 88,000 balas en 5 dias.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 21 DE FEBRER DE 1881.

Londres á 90 d fetxa, 48 35 per 5 ptas.

Paris, 8 d vista, 5'06 p. per id.

Marsella, 8 d vista, 5'05 1/2 p. per id.

	8 dias vista	8 dias vista.
Albace a.	11 dany	Málaga. 112
Alcoy	114	Madrid 112
Alicant	112	Murcia 112
Almeria	112	Orense 314
Badajoz	114	Oviedo 112
Bilbao	318	Palma 518
Burgos	314	Psencia 314
Cadix	318	Pamplona 112
Cartagena	112	Reus 114
Castellón	518	Salamanca 718
Cordoba	112	San Sebastián 112
Corunya	112	Santander 318
Figueras	518	Santiago 112
Gerona	518	Sevilla 318
Granada	112	Tarragona 114
Hosca	114	Tortosa 114
Jeres	318	Valencia 318
Lleyda	518	Valladolid 412
Logronyo	314	Vigo 114
Lorca	718	Vitoria 112
Lugo	214	Zaragossa 314

EFFECTES PUBLICHS.

Tit al port, del deute cons. int. 21'22 1/2 d. 21'25 p.

Id id. exterior em tot 22'30 d. 22'40 p.

Id id. amortizable interior, 39'25 d. 39'75 p.

Ob pera sub á fer-car. de totas em. 41' d. 41'25 p.

Id del Banch y del Tesor, serie int. 99'50 d. 99'75 p.

Id id exterior, 99'75 d. 100 p.

Id. Tesor sobre prod. de Aduanas 98' d. 98 50 p.

Id. del Tr-sor Isla de Cuba 92 50 d. 92 75 p.

Cédulas del Banch h'poteq d' Espanya, p.

Bons del Tesor 98' d. 98 50 p.

Accions del Banch Hipno Colonial, 144' d. 144'25 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 162' d. 163 50 p.

Societat Catalana General de Crédit 235 50 d. 236' p.

Societat de Crédit Mercantil 48 50 d. 49' p.

Real Com de Canalizació del Ebro 11'25 p. 11'50 p.

Ferro-carril de B á Fransa 117' d. 117'25 p.

Id. Tarragona Martorell y Barcelo a 274' d. 276' p.

Id. Nert d' Espanya 90' d. 90'25 p.

Id. Medina Ampo y Orense á Vigo, 70'75 d. 71' p.

Id. Valls á Villanova y Barcelona d. p.

OBLIGACIONS.

Empresit Municipal, 100' d. 100 25 p.

Provincial, 105' d. 106' p.

Fer-car. de Barc á Zaragossa 113 50 d. 114' p.

Id.—id. Série A de 500 ptas 62 25 d. 62 10 p.

Id.—id Série B. de 475 ptas 62 75 d. 65' p.

Fer-car. de Tar. á Barna. y Fransa 105' d. 105 25 p.

Id.—T á M y B y de B. G. 100 0 d. 101' p.

Id.—Barcelona á Fransa per Figueras 62 75 d. 63 85 p.

Id.—Y minas S Joan de ls Abadessas 90' d. 90 25 p.

Id.—Grau á A/m. y Alm á Val y Targ. 10 90 d. 51 15 p.

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo consolidat á 21'22 1/2 diner y 21'25 paper.

Joch Oficial.

RIFA DE LA CASA DE CARITAT

RIFA DEL HOSPITAL.

RIFA DELS EMPEDRATS.

SORTEIG 8.

SORTEIG 8.

1.ª sort, número 11230 premiat ab 4 000 pessetas.

1.ª sort, número 4,920 premiat ab 4,000 pessetas.

1.ª sort, número 1,457 premiat ab 4,000 pessetas.

Stes.	Núms.	Plas.	Stes.	Núms.	Plas.
2.ª	26631	200	12.	1842	100
3.ª	30022	175	13.	1117	100
4.ª	27332	160	14.	39831	100
5.ª	5240	100	15.	29603	100
6.ª	39981	100	16.	28886	100
7.ª	37907	100	17.	27796	100
8.ª	19209	100	18.	47765	100
9.ª	3808	100	19.	42363	100
10.ª	47270	100	20.	16616	500
11.ª	16036	100			

Sort.	Núms.	Plas.	Sort.	Núms.	Plas.
2.ª	37570	200	12.	32167	100
3.ª	7199	175	13.	31133	100
4.ª	26010	160	14.	8206	100
5.ª	24705	100	15.	26884	100
6.ª	9046	100	16.	46827	100
7.ª	42552	100	17.	5797	100
8.ª	3031	100	18.	43069	100
9.ª	17174	100	19.	23311	100
10.ª	16509	100	20.	15391	500
11.ª	34200	100			

Sort.	Núms.	Plas.	Sort.	Núms.	Plas.
2.	37006	200	12.	19298	100
3.	34401	175	13.	7501	100
4.	36287	160	14.	21019	100
5.	23024	100	15.	8081	100
6.	32819	100	16.	20759	100
7.	43964	100	17.	27699	100
8.	25151	100	18.	45667	100
9.	23925	100	19.	3886	100
10.	38962	100	20.	15115	500
11.	12651	100			

NÚMEROS PREMIATS AB 80 PESSETAS.

NÚMEROS PREMIATS AB 80 PESSETAS.

NÚMEROS PREMIATS AB 80 PESSETAS.

638	9117	16216	26959	33803	41606
654	9729	16250	26993	34181	41726
1012	9848	16388	27955	34694	43108
1360	10294	16592	28124	34832	43465
1604	10564	17071	28934	34957	43995
3451	10586	17885	29546	35385	44017
3496	10857	18154	29854	35644	44310
3988	11050	18231	30032	36540	44321
4285	11149	18566	30201	36580	44590
4572	11191	19025	30324	37855	44605
5317	13813	20421	30628	38184	44832
5803	14288	22093	31726	38250	45396
5874	14291	22242	31738	38257	45830
6001	14483	22258	32070	38730	45900
6674	14552	22965	32117	38863	46087
6855	14987	23552	32539	38965	46126
7576	15271	24533	33037	39064	46621
7940	15340	24550	33342	40152	47029
8183	15983	26354	33696	40407	47033
8216	16049	26390	33756	40859	47794
8274	16153				

695	9453	16350	23841	32204	39212
1875	9515	16700	24275	32476	40325
2231	9520	17358	24620	33738	40869
2389	9788	17617	24759	34521	40952
2923	10353	17874	24984	34886	41516
4044	10507	18096	25083	34890	42357
4131	10532	18253	25227	34919	42952
4475	12145	18714	25714	35387	43222
4628	12680	18870	25946	35456	43710
4679	12983	19393	26917	35647	44195
5485	13588	19666	27072	36006	44546
5577	13659	19928	27537	36520	45201
5982	13700	19961	27779	37119	45658
6763	13892	20170	28553	37552	46488
7037	14160	20476	29859	38232	46620
7130	14996	20564	30213	38648	46706
7158	15306	21173	30383	38675	47469
7423	15354	21397	30878	38748	48217
8222	15460	21747	30925	38779	48779
9058	15574	22070	31359	39002	49071
9385	16002	22754	32014	39028	49436
9396	16033	23748			

256	8412	15884	22170	29183	39671
491	8471	16099	22501	29734	40078
840	8770	16237	22512	30697	40461
847	8858	17084	22518	31278	40524
990	9457	17141	22864	32248	41287
1337	9558	17460	23307	32254	41520
3307	9738	17629	24545	32532	41854
3611	10753	17783	24797	32645	42074
3766	11120	17913	24809	33355	42274
5103	11984	18437	25068	33773	42342
5348	11986	18593	25264	33935	42858
5446	12284	18807	25509	33973	43359
5744	12573	19030	25851	34828	43517
5986	12674	19382	26538	35882	43790
6681	13428	19646	27558	35934	44387
6903	14193	19860	27710	36417	45309
7040	14668	20111	27885	36745	45718
7094	15387	21350	27918	37932	46392
7530	15420	21429	28077	39459	46674
7760	15648	21483			

S' han despatxat 48,100 billets.—Ha surtit lo últim número premiat lo 26,390 que ha obtingut 107'50 pessetas.

Las rifas dels Amichs dels Pobres y Salas de Asilo se regeixen ab aquesta.

S' han despatxat 49,525 billets.—Ha sortit lo últim número premiat lo 15574 que ha obtingut 81'87 pessetas.

S' han despatxat 47,000 billets.—Ha sortit lo últim número premiat lo 18,807 que ha obtingut 95 pessetas.

SECCIÓ DE ANUNCIS.

GRAN FONDA Y RESTAURANT

LA SUBUR

DE FRANCISCO CARCOLSE

Carrer del Correu, primera y única en Sitges.

Aquest establiment ofereix á sa numerosa clientela, y al public en general gran y luxosas habitacions, esmerat servey, espayós jardí, vistosas galerias, una grans cuadra, y magnífica cotxeria.

Se serveix á la carta á preus módichs, y á cuberts desde 8 rals per amunt.

BESCUITS ADMETLLATS VIÑAS
 à la Canyella, à la Vainilla, à la Yema y al Llimó.

De venta en las confiterias y tendas de comestibles.—Diposit, 16, Avinyó, 16.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la clase métrica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc. A ventatja 'ls demás preparats de ferro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al por major, Farmacia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi todas las farmacias.—Preu 3 pessetas pot.

+

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 19.

Don Lluís Albiñana y Farnet.—Enterrofici de Angels á dos quarts noude casa mortuoria, Princesa, número 30, 3.ª, per acompañar lo cadavre á la iglesia de Santa Maria del Mar y de allí al Cementiri de Sant Andreu de Palomar.

Don Joan Batista Rimbau y Comas—Enterro; ofici de cos present á tres quarts de nou del matí; casa mortuoria, Mendizabal, 18, 3.ª, pera acompañar lo cadavre á la iglesia de S. Agustí al Cementiri.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elíxir de Garriga.

De venta en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

CURACIO DE LAS MALALTIAS DE LA VISTA.

Tractament especial que escluix caústichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 a 2 y de 6 a 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres de 3 a 4.

TARJETONS Comercials, última novetat.—Tres-llits, 5.—Al Escut Catalá.

Variat assortit. Mantas de llana per llits, alfombras, telas cotons a preus molt reduhits. Raurich, 16, y Eurras 10, travessia del carrer de Fernando.

XAROP CURATIU de la anciana **SIEGEL**, procedent de la casa Scott y C.^a, Representants pera Espanya. FARMACIA DEL GLOBU, Plasa Real.

NO MES CABELL BLANCH TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cútis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26, primer, Barcelona. Madrid, carrer Major, 41, droguería.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libros, reforma de toda clase de letra, ortografía y correspondencia comercial

A SATISFACCIÓN DEL ALUMNO.

Véintse sos quadros. Viu, Càrme, 19, 1.er

J. XIFRA, CIRUJIA DENTISTA

Última perfección en dentaduras artificiales, sigan parciales ó completas, sens que en res se distingeixen de las dents naturals.—Curació radical de la cáries y demás enfermetats de la boca, per nous procediments no coneguts encara en Espanya. Reb de 9 a 12 y de 2 a 5, Pla de la Boqueria, 6, segon.

BASAR COLON, CARRER NOU DE LA RAMBLA, 8.

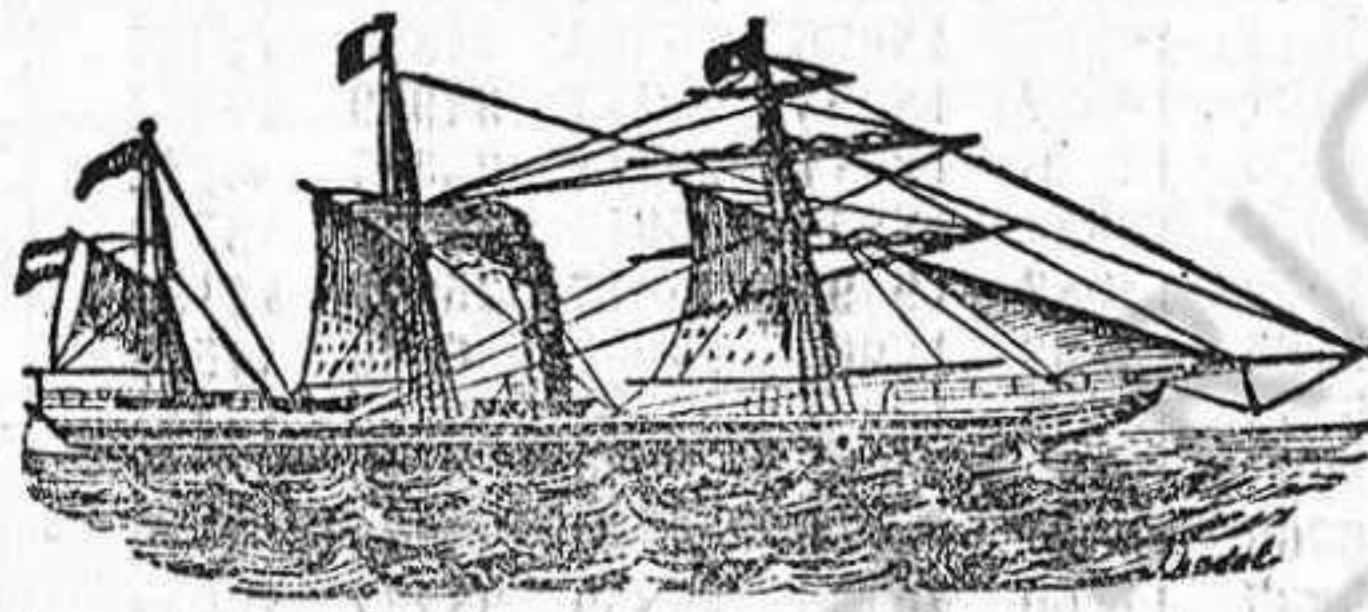
Se restauran y adoban candeleros, rellotjes de taula y figuras de bronzo.

OBERTURAS DE REGISTRES.

PERA MONTEVIDEO Y BUENOS-AIRES,

ab escala en Sant Vicents y Cabo-Verde.

Lo magnífich vapor italiá de 3,000 toneladas

CENTRO-AMERICA

son capitá D. Manel Carbone; sortirá de Barcelona lo 26 de Febrer, admeten, carga y passatjers a 130 duros 1.ª classe y 40 duros 3.ª id., inclus manutenció.

Los senyors passatjers de 3.ª classe son allotjats en vastos camarots y cómodas lliteras, ab metxe y medicinas de franch.

NOTA.—Lo flete será 7 duros per pipa de vi, y 12 per metro cúbich, sens capa.

Pera mes informes dirigirse a son consignatari D. Joseph Lluís Poggio, carrer de la Marquesa, núm. 2, entressuelo.—Agents de Aduana Sra. viuda Garcia y Sanchez, carrer Tras Palacio, 2.

COMPANIA HISPANO-FRANCESA.

Línea de Vapors entre Cette y 'ls ports espanyols del Mediterrá.

DIRECTOR MR. H. MARTIN.—CETTE.

VAPORS	VILLE DE CETTE, de 1700 toneladas, capitá, Michel.		
	CATALUÑA, 1700 — — — —	Torrens.	
	SAN JOSE, 1000 — — — —	Pi.	
	NAVIDAD, 1000 — — — —	Rodriguez.	
	ADELA, 200 — — — —	Gervais.	

Aquestos vapors construhits segons los últims modelos, reuneixen las mellors condicions pera la carga y comoditats pera passatjers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

PERA CETTE. Tots los dimars y tots los dissaptes.

PERA VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERIA Y MÁLAGA. Tots los diumenges.

Consignataris senyors PONSENTI Y ROBREÑO, Llauder, 1, entressuelo. Dirigirse en Cette a Mr. Bmy. Rigaud.

Telégramas particulares.

Paris 20.—Lo govern francés se disposa a adoptar novas midas pera restringir ó impossibilitar la introducció de carns saladas y altres articles procedents dels Estats-Units.

Mr. Gambetta ha fet desmentí 'l rumor que li atribuhía 'l projecte de realisar un viatge a Viena.

Mr. Parnell ha arribat a Dublin després de haber establert en aquesta capital la recaudació y colocació dels fondos de la Lliga Agraria. Segons oferiments que va fer avans de sortir de Paris, se proposa publicar un manifest donant a coneixer a Europa la verdadera situació d' Irlanda.

Lo president dels Estats-Units de Colombia ha firmat un conveni qual objecte es assegurar la neutralitat, pera 'l cas de guerra, del Itsme de Panamá. En dit conveni los Estats-Units tindrán lo dret de intervenció quan ho creguin necessari.

BUTLLETI ASTRONÒMICH

per I. MARTÍ TURRÓ. 22 Febrer 1881.

ESTRELAS	Polar.	Aldebará	Capra.	Rige.
al				
MERIDIA	3h 08' T	6h 23' T	7h 01' T	7h 02' T
Bertelgense.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus.
7h 42' T	8h 32' T	9h 19' T	9h 26' T	11h 5' T
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega.	Altair.
3h 10' M	4h 02' M	6h 14' M	8h 23' M	9h 35' M
PLANETAS y constelacions en que 's troba.	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
Saturno.	Acuario.	Piscis.	Capricor.	Piscis.
Piscis.	Urano.	Neptuno.	Sol.	Lluna.
	Leo.	Aries.	Acuario.	Scorpi.

Imp. El Porvenir, a c. Maños y Ballester, Tallor, 51-53

JARDINERIA ANTIGA DE SIMÓ,

PRINCESA, 52.

Se recomanan tota classe d' arbres y plantas.

PREUS MODICHS.